

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő és kiadó: **KIADJA:**
SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR Dr. A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK
 budapesti kir. közjegyző. **ORSZÁGOS EGYLETE.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Thököly-út 39. Telefon 297—069.

Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári
 csekk számlája: 41.951.

Közjegyzői törekvések.

A budapesti kir. közjegyzői kamara közgyűlésén tartott
 elnöki megnyitó beszéd.

Irta és elmondta: *Lázár Ferenc* dr. felsőházi tag, kamarai elnök.

A közjegyzői intézmény szerintem a perenkívüli jogszolgáltatás jól
 applikálható gyakorlati és nem bürokratikus és mégis teljesen megbízható,
 exakt és mégis expeditiv eszköze, mely mint ilyen s erre legalkalmasabb
 állítatik az államhatalom által a lakosság rendelkezésére.

A jól kiválasztott, képzett, — tiszta jellemű, dolgozni tudó és szerető,
 — embertársaik szempontjait megértő, jóakarató közjegyzők összessége
 kell, hogy olyan magasabb szempontok szolgálatába is állított kiemelkedő
 intézménnyé alakítsa e kart, mely a modern állami berendezkedésben a
 szolgálatnak kimagasló állomása és munkahelye kell legyen. Ehhez a kellő
 kiválasztás, a függetlenség, munkaszeretet és a biztonság érzése a mulha-
 tatlanul szükséges pillérek.

Ezen támasztékok közül mi csupán a jó és intenzív munkát és a
 munkánk szeretetét adhatjuk és kell adnunk. Hangsúlyoznom kell, hogy a
 személyes munka, a közjegyzői funkciók rendszerinti személyes gyakorlása
 a kötelességünk, a közjegyzői pálya és kötelesség sine curaként és idegen
 tollakkal ékeskedve, — állandóan más, — fizetett és nem ellenőrzött módon
 kiválasztott személyekkel végeztetve, — fel nem fogható. Az ilyen felfogás
 sem a karnak, sem a személynek megbecsülést nem szerez.

A függetlenség és a biztonságérzet mulhatatlan és nélkülözhetetlen
 tartó pilléreit nem magunk adjuk. Azt az intézmény strukturájához tartó-
 zóan a törvényhozás és a kormányzat alkotja. A folyton változó és pedig
 többnyire csökkenő tendenciával változó munkakör és forgalom mellett
 úgy a függetlenség mint a biztonság tartó ereje hiányzik.

Lázár Ferenc dr.: Közjegyzői törekvések.

vitéz Fekete László dr.: Az úgynevezett zsidóbirtokokra vonatkozó

1750/1942. M. É. sz. kormányrendelet.

A budapesti kamara közgyűlése.

A nyugdíjintézet közgyűlése.

Az Országos Egylet közgyűlése.

Közlemények.

Kinevezés.

Áthelyezés.

Kitüntetések.

Halálozások.

Válasz a budapesti kamara hódoló táviratára.

A budapesti kamara társasvacsorája.

A szegedi kamara jelentése.

A származásigazolás.

Jogügyletek hatósági jóváhagyására vonatkozó beadványok illeték-
 mentessége.

Állasközvetítések.

Rendeleték.

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle.

Erdélyi Jogélet.

Gazdasági Jog.

Magyar Jogi Szemle.

Deutsche Notar-Zeitschrift.

Zeitschrift der Akademie für deutsches Recht.

Illetékügyi Közlöny.

A közjegyzői hatáskör kellő kialakítása nélkül a közjegyzői munkakör színvonala alacsonyrendű és sem a közjegyző készségéhez, sem elhivatottságához, lelki és szellemi nivójához nem méltó.

A közjegyző függetlenségét, biztonságérzetét — ami állásának helyes betöltéséhez nélkülözhetetlen, — nemkülönben tekintélyét, — az biztosítja, ha nem veti utána magát az ügyfeleknek, — ha nem kénytelen a kenyér után járni, azt hajszolni, ha a törvény által kontemplált módon őt keresik fel az ügyfelek s nem pedig lealázó szisztemákkal ő veti utána magát a megbízásoknak.

Nem kell különösen bizonyítanom a mondottak igazságát s annak helytálló voltát sem, hogy az emelkedett és férfias jellem és megkívánt nemesebb életszemléleten kívül a munkakör megfelelő és igazságos törvényi kialakítása az előfeltétele a közjegyzői állás és intézmény eszményi kialakításának és ideális módon való gyakorlásának.

Mindennek tudata érlelte meg úgy bennem, mint kartársaim túlnyomó részében a már rég kiegészítésre, s reformra szoruló közjegyzői rendtartás megújításának gondolatát, — s ez a parancsoló szükség érzése indított engem a pár évvel ezelőtt Pécsen, az Országos Egyleti vándorgyűlésünkön tartott előadásom megtartására, melyben a közjegyzői rendtartás teljes reformjára vonatkozó tervezetet voltam bátor kartársaimmal s az Igazságügyminiszter úr képviselőjében megjelent Antal István államtitkár úr előtt ismertetni.

A reform multhatatlan szükségességéről sikerült a kar és intézményünk iránt mindenkor megértő szeretettel viseltető Radocsay László Igazságügyminiszter urat is meggyőzni; s ha novella alakjában is, — de tőle is megbízást nyertem azon novellatervezet elkészítésére melyet a kar jól ismer, — mely tartalmazza a pécsi előadásom leglényegesebb elgondolásait, — s melynek alapján megtartott igen komoly beható tárgyalások nyomán jött létre az Igazságügyminiszter úrnak a kamarához megküldött tervezete, majd erre adott újabb írásbeli előterjesztésem s a javaslatom alapján a kamaraközi értekezleten együttesen alkotott s kamaraközi határozattá vált novellaris reformjavaslat, amely alapját képezte az Igazságügyminisztériumban tartott intern tanácskozásoknak, melyen a kamara elnökén kívül vitéz Fekete László, Krenner Zoltán és Barcs Ernő kartársaink is meghívást nyertek és beható részt vettek.

Az Igazságügyminisztérium értekezlete javaslataim és a kamaraközi értekezlet javaslatainak legnagyobb részét magáévá tette, a közjegyzői rendtartás reformját képező tervezet, illetve most már miniszteriális *javaslat* végleges szövegét remélhetően még e hó folyamán approbálás végett a miniszter úr elé terjesztik.

Határozott meggyőződésem, hogy e nélkül a reform nélkül, mely komoly hatáskör kiterjesztést jelent és az eljárás jelentékeny könnyítését úgyszintén a gyorsabb technikai elintézését is lehetővé teszi, valamint a kiválasztás tekintetében az eddiginél biztosabb garanciát is kreál a máris dekadenciába jutott és sokszor az elavult eljárási módok s a kifejlesztés elmaradása miatt bizonyos vonatkozásokban elmaradott és korszerűtlenné vált intézmény elsorvadt, — az eredeti hivatást betölteni képtelen lenne, illetve tán mondhatni lett volna, — s ezért is nem kívánatos ma a pálya

a tehetségesebb fiatal jogász generáció számára, — s ezért kellett a helyzetet felismerve minden akaratunkat, meggyőző erőnket, tudásunkat és befolyásunkat latba vetnünk a reform sürgős keresztülvitele érdekében.

A munka még nem kész. A végleges miniszteri javaslat szövege még nem ismeretes, — hátra van még a nem könnyű parlamenti tárgyalás, — de ha ezeken sikerült jó eredménnyel keresztül vinni a javaslatot úgy azt remélem, hogy a közjegyzői intézmény ismét hosszabb időre képes lesz megfelelni hivatásának, — be tudja tölteni azt a feladatot, ami a mind fontosabbá váló perenkívüli jogszolgáltatás s a jogbiztonság helyes szolgálata terén reá vár.

Nekem ha gonddal és munkával járt is de nagy örömöm, hogy ebben a munkában nemcsak a kezdeményezés, de a kivitel terén is részt vehettem.

Ezekben óhajtottam tájékoztatást nyújtani a közjegyzőség jövőjét illetően.

Szükségesnek tartom annak megemlítését is, hogy a kamara vezetőségének állandó gondját képezi özvegyeink és árváink jövő sorsa is. Mindent elkövetünk, hogy a nyugdíjintézetnek segítségére lehessünk az intézet anyagi megerősítésének munkájában. — Reméljük, hogy ha a Székesfőváros nobilis és nagyértékű cca. 160.000 P. értékű telek használati engedélye alapján a második bérháza is felépül a budapesti kamarával közös tulajdonul a nyugdíjintézetnek; úgy meg lesz a lehetősége annak, hogy az özvegyi ellátmány és az árvaellátás összege is méltányosan fel-emeltessék, — ami a reánk váró igen nehéz időkben s ma is midőn a tőke és vagyongyűjtés lehetősége s a jövőről és az öregség idejéről való gondoskodás reménye hiányzik, — mégis némi megnyugvást biztosít. —

Reményt ad arra, hogy ha a közjegyző törődött öreg korban is kényszerül sokszor segítség nélkül alig pihenve haláláig küzdeni és dolgozni, — legalább szereteteink nem szorulnak a kegyelem megalázó és nekik is fájó kenyerére.

Remélem, hogy az együttérzés és sorsközösségünk által diktált összefogásunk is hozzá fog járulni ahhoz, hogy az 1942. évet intézményünk számára új kornak elindulásává tehetjük.

Kérjük a jóságos Istent, hogy nemzetünk történelmének ebben a szörnyen nehéz és véres áldozatokat is kívánó korszakában tegye lehetővé a békés munka alkotásait is.

Az úgynevezett zsidóbirtokokra vonatkozó 1750/1942. M. E. sz. kormányrendelet.

Irta: Dr. vitéz Fekete László.

A honvédelmi törvényben nyert felhatalmazás alapján kiadott s azonnali — 1942. március 19.-i — hatállyal életbeléptetett, sőt bizonyos esetekben (2. §. 2. bek.) visszaható hatállyal is felruházott 1750/1942. M. E. számú kormányrendelet¹ (Bud. Közl. 1942. évi 65. sz.) szerint

¹ A rendelet címe („a zsidók tulajdonában levő mező- s erdőgazdasági ingatlanok forgalmának korlátozása s zárlat alá helyezése tárgyában“)

mező- vagy erdőgazdasági ingatlan, ingatlanhasználati illetőség,² az ily ingatlan alkotó része, tartozéka,³ ily ingatlanokon levő vagy azokkal kapcsolatos mező- vagy erdőgazdasági ipari üzem s ennek berendezése, valamint kis- és nagyközség területén levő — beépített vagy beépítetlen — bármely ingatlan,⁴

ha az oly személy tulajdonában van, ki az 1941. évi XV. t.-c. (az ú. n. fajvédelmi törvény) 9. és 16. §§-ai szerint zsidó,

további rendelkezésig inter vivos el nem idegeníthető s

az e tilalom ellenére kötött ügylet érvénytelen. —

Nem érintvén a szorosán vett közjegyzői gyakorlatot, csupán megemlítem, hogy

a zsidó tulajdonában (haszonélvezetében, haszonbérletében) lévő 5 kat. holdnál nagyobb szőlő vagy gyümölcsös, 500 kat. holdnál nagyobb egyéb mezőgazdasági ingatlan tekintetében — az alkotórészek, tartozékok, üzemek, üzemi berendezések, élő és holt felszerelés s készletek *leltára*

egyfelől olyat is feltüntet, ami nem új, másfelől nem tünteti fel, ami a R.-ben új; az ú. n. zsidóbirtok u. i. eddig az 1939:IV. t.-c. 16. §. 4. bek. szerint csak hatósági hozzájárulással volt elidegeníthető, most a R. szerint elvileg elidegeníthetetlen (extracommerciale), de ez alól a hatóság felmentést adhat (1. §. 4. bek.), ami az eredményt illetőleg mindegy, — más kérdés azután, hogy a zsidó fogalmi meghatározásának e vonatkozásban történt megváltoztatásával (az ú. n. fajvédelmi törvény e vonatkozásban is leendő alkalmaztatásával) megváltozik a zsidóbirtok fogalma; viszont új a R.-ben — bár a cím erre nem utal — a nagyobb zsidóbirtokok alkotó részeinek, élő s holt felszerelésének, stb. elidegeníthetlenségére, leltározására, zár alá vételére, az ily ingatlanok felügyeletére vonatkozó rendelkezés (3. §. 2. 3. bek., 4—7. §.).

² E kifejezés a legelőközösségnél fordul elő (1894:XII., 1913. X. t.-c.), mikor a közös legelő tulajdona a társulatot illetvén, a volt részesek tulajdonjoga használati illetőséggé fordul át, de nyilván vonatkozik e rendelkezés a compossessoratusi-, volt úrbéresi s egyéb közösségekre is.

³ Tartozék a fundus instructus is (Terv. 503. §.), ezt tartja szem előtt a R. 3. s köv. §-aiban; a „készlet“ azonban nem mindig tartozék, mégis leltározandó, de — ha csak az „egyéb ingóságok“ alá nem vesszük — fenn már nem tartandó (5. §.).

⁴ Elletmondást látok a R. e szavai (l. 1. §. 1. bek.) és a 9. §. ama rendelkezése közt, mely szerint „mező- vagy erdőgazdasági ingatlanon érteni kell bármely ingatlant, kivéve a gyár-, bánya-, ipar- és fürdőtelep céljára szolgáló ingatlant, kivéve továbbá város belterületén fekvő ingatlant s kis- vagy nagyközség belterületén fekvő beépített oly ingatlant, mely a tulajdonosnak saját ingatlanán folytatott mezőgazdasági üzeméhez nem tartozik.“ A tkvi hatóságok — mit tegyenek — alighanem a szigorúbb 1. §-hoz fognak alkalmazkodni, erre viszont nekünk ajánlatos gondolnunk. E jogszabályoknak célja, szelleme azonban kétségtelenné teszi, hogy ezek nem mező- vagy erdőgazdasági ingatlanokra vagy ilyenekkel semmi kapcsolatban nem lévő ingatlanokra nem vonatkozhatnak.

mellett — 3 napon belül a közigazgatási hatóságnál bejelentést kell tenni (2. §.), mely azután leltároz (4. §.).

az ily ingatlan felügyelet s esetleg zárlat alá helyezhető (6. és 7. §§.),

a tulajdonos (haszonélvező, haszonbérelő) egyébként köteles az ingatlant, tartozékait stb. fenntartani s a rendes gazda gondosságával tovább gazdálkodni (8. §.), —

kiemelem azonban, hogy

a R. szempontjából annak meghatározásánál, ki zsidó, ki nem zsidó (tulajdonos, haszonélvező, haszonbérelő) nem az 1939:IV. t.-c., hanem az 1941:XV. t.-c. 9. és 16. §-ainak rendelkezései irányadók,

a R. rendelkezései jogi személyekre is vonatkoznak, ha a vezetők, igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagok többsége, a társasági tagok vagy a társasági tőke tulajdonosainak többsége zsidó, vagy a társasági alaptőkének (törzstőkének) több, mint fele zsidó tulajdonban van,⁵ vagy ha a jogi személy vagyonából (jövedelméből) a szervezeti szabályok értelmében túlnyomórészt zsidók, vagy izraelita jellegű intézmények részesülnek; továbbá, hogy

az elidegenítési tilalom érvényesülését célzó rendelkezés szerint (2. §.) telekkönyvi hatóság a szóbanlevő ingatlanok tekintetében — de csak ezek tekintetében, tehát pl. városi belterületi ingatlan tekintetében nem — tulajdonjogbekebelezést csak akkor rendelhet el, ha

az elidegenítő a kérvényben, vagy a kérvényhez mellékelt teljes bizonyító erejű nyilatkozatban⁷ (vagy magában az elidegenítést tartalmazó okiratban) a következőket jelenti ki:

„Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az 1941:XV. t.-c. 9. §-a vagy 16. §-a értelmében nem vagyok zsidó (1750/1942. M. E. sz. r. 2. §.)“;

természetesen érintetlenül maradnak az eddigi törvényi rendelkezésekben (1939:IV. t.-c. 15. §., illetve 43.300/1939. I. M. sz. r. 1. §., valamint az 1940:IV. t.-c. 24. §., illetve 280.000/1941. F. M. sz. r. 6. §.)⁸ előírt ama jogszabályok, melyek szerint az ott meghatározott ingatlanok tekintetében a szerző ugyanilyen alakban a következő nyilatkozatokat teszi:

„Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy

a) magyar állampolgár vagyok és

b) ingatlanszerzési képességemet az 1939:IV. t.-c. (az ú. n. zsidótörvény) nem korlátozza (280.000/1941. F. M. sz. r. 6. §., 43.300/1939. I. M. sz. r. 1. §.)“.

⁵ Lásd idevonatkozólag a Kir. Közjegyzők Közlönye 1941. évi októberi számában „Az 1941:XV. t.-c. házasságjogi rendelkezései“ c. cikkemet.

⁶ L. idevonatkozólag 700/1942. M. E. sz. r. az értékpapirforgalom szabályozása tárgyában (Bud. Közl. 1942. 53. sz.).

⁷ E nyilatkozat illetékmentes, l. Közlönyünk 1940. évf. 110. o.

⁸ L. ezekre vonatkozólag Közlönyünk 1939. évi okt. számában „Az ú. n. zsidótörvény s az azzal kapcsolatos rendeleteknek a közjegyzői gyakorlatot érintő magánjogi rendelkezései“ című — s a Közlöny 1941. évi okt. számában „Újabb ingatlanjogi szabályok“ c. cikkemet. —

Összefoglalva: mezőgazdasági, stb. ingatlan elidegenítése esetén, az *elidegenítő* — a szigorúbb törvénynek megfelelő fennebbi nyilatkozatot, a *szerző* pedig — az enyhébb törvénynek megfelelő — utóbbi nyilatkozatot teszi meg. —

Megjegyzem, hogy a R. csak elidegenítésről, — s megterhelésről nem szól; nézetem szerint azonban (a terhelés utolsó fázisában elidegenítést s ezután való kielégítést jelentvén) ama jogszabálynál fogva, hogy elidegenítés tilalma rendszerint a terhelés tilalmát is magában foglalja (P. 1542/1911.), a R. ismertetett rendelkezése a terhelésnek is akadály.

Csak a helyszűke akadályoz, hogy többi észrevételeimre itt nem térek ki. Arra azonban rámutatok, hogy a fajvédelmi törvény minősítésének e kiterjesztése immár jelentősen fogja éreztetni hatását; a házassági tiltó akadály miatt u. i. nem köttetett meg a szándékolt házasság s tovább nem történt semmi, most azonban a „3 nap alatt“ eszközendő bejelentésre tekintettel a zsidó-nemzsidó minősülésnek is el kell döntenie, mármint — az esetleges indokolatlan zaklatásokra is tekintettel — nagy hiányossága a R.-nek, hogy ennek fórumára s módjára nézve intézkedést nem tartalmaz: jelesül csak talán nem a községi előjáróság dönt a minősülés kérdésében és azután: bár itt még indokoltabb (hiszen itt már sokszor idősebb emberekről lehet szó), sőt talán inkább megengedhető a 70.000/1941. I. M. sz. r. 14. §-ának (másként, mint anyakönyvi kivonatokkal való igazolás vagy valószínűsítés, esetleg eskü) megfelelő rendelkezés.

Ezekre s sok más körülményre tekintettel vagy valószínűleg újabb rendelkezések fognak még napvilágot látni, vagy a rövidesen életbelépő új törvény s annak alapos végrehajtási rendelete fog e vonatkozásokban rendelkezéseket tartalmazni.

A budapesti kamara közgyűlése.

A budapesti kir. közjegyzői kamara — különösen az elmúlt évtizedben — a közjegyzői kar és az intézmény minden fontos kérdésében olyan kezdő, irányító és igen jelentős eredményeket biztosító szerepet töltött be, amely az ország vezető kamarájának nagyobb jelenőségét — ami különben a központi fekvésnél és a legnagyobb taglétszámnál fogva önmagában véve is indokolt — még inkább fokozta. A kamarának az elmúlt évtizedben elért eredményeit azonban jelentőségében messze túlhaladja két nagy fontosságú kérdésnek a múlt év folyamán komoly előtérbe helyezése, illetve egyiknek végleges megoldása. A múlt évnek ez a két, a kar és az intézmény nézőpontjából kimagasló jelentőségű eseménye a rendtartás reformjának komoly helyzetbe állítása s a másik a kar közérdekű munkásságának az az előkelő honorálása, amelyet a Budapest székesfőváros közönsége részéről a karnak adományozott ingyenes telekhasználati engedély jelent. A rendtartási reform hivatott arra, hogy az

intézményben rejlő belső erő a közjegyzőség eredeti hivatásának irányában a jogszolgáltatás területén átfogóbb és tökéletesebb mértékben jusson kifejezésre: a székesfőváros telekadománya viszont a közjegyzői özvegyek és árvák existenciális érdekeinek az eddigi szűkös keretekkel szemben kielégítőbb méretekben való biztosítását teszi lehetővé.

A tárgyilagosság kötelez azonban annak a megállapítására, hogy ezeknek a nagyjelentőségű eredményeknek eléréséhez a kamara javarészen inkább csak a testületi keretet szolgáltatotta. Azok kezdeményezése, a kieszközlésben való, kitartó lelkiismeretességgel s páratlan agilitással folytatott, sok nehézséget és akadályt legyőző munkásság a kamara kiváló elnökének *Lázár Ferenc*nek személyes érdeme, aki hosszú közjegyzői közérdekű munkássága során elért sok és fontos eredmény mellett ezzel a két nagyszerű munka szolgáltatásával a magyar közjegyzőség történetében azt a bizonyos érenél maradandóbb emléket méltán érdemelte ki. A közjegyzői intézményeknek ülésin elemi kötelességszerűen elismerő szavakkal emlékeztek meg *Lázár Ferenc* áldozatos és nagy eredményű munkásságáról. Ezeket a kimagasló érdemeket e közlöny nyilvánossága előtt is a legteljesebb elismeréssel honorálva az öröm és büszkeség érzéseivel állapíthatjuk meg, hogy a magyar közjegyzőség 70 éves történetében ilyen nagyvonalú eredményeket biztosító munkásságra alig van példa.

A kamara március hó 24-én tartott rendes évi közgyűlésének tárgysorozatát egyébként *Lázár Ferenc* dr. elnök megnyitó beszéde vezette be, amelyet a közgyűlés állandóan érdeklődő figyelme kísért s amelyet elismerő tapsokkal honoráltak. Az elnöki megnyitó után az elnök indítványára a közgyűlés lelkes örömmel határozta el, hogy a Kormányzónak, a Kormányzóhelyettesnek és az Igazságügyminiszternek hódoló táviratokat küld. A *Horthy Miklós* kormányzóhoz intézett távirat szövege a következő: „Engedje meg Főméltóságod, hogy a budapesti kir. közjegyzői kamara 1942. évi rendes közgyűlésére összegyűlt királyi közjegyzők hódolatát alattvalói mély tisztelettel tolmácsolhassam és Főméltóságod 22 évi bölcs és eredményes országglására visszatekintve mélyszéges hálánknak és bensőséges ragaszkodó szeretetünknek adhassunk kifejezést“. *Horthy István* kormányzóhelyettes a közgyűlés nevében az elnök a következő táviratban üdvözölte: „A budapesti kir. közjegyzői kamara mai napon megtartott 1942. évi rendes közgyűlése igaz hazafiui lelkesedéssel regisztrálta Főméltóságodnak kormányzóhelyettesé történt megválasztását. Midőn működésére a Mindenható áldását kérjük, engedje meg Főméltóságod, hogy a közgyűlés hódolattal előterjesztett üdvözlését is tolmácsolhassam.“

A kamara évi működéséről szóló, gondosan és szakszerűen elkészített jelentést *Meixner László* dr. titkár terjesztette elő. A jelentést, amelynek részleteit anyagtorlódás miatt csupán e közlöny jövő számában hozhatjuk, a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. A kamara zárószámadását, mérlegét és költségvetési előirányzatát a számvizsgálók nevében *Antalfy Zsirus* Aladár dr. ismertette a közgyűlés előtt. A közgyűlés mindezeket szintén egyhangúlag elfogadta. A zárószámadás szerint a kamara 1941. évi bevételének összege volt 14.889.74 P., a kiadások végösszege pedig 9.134.63 P. s e szerint az 1942. évre áthozott maradvány volt 5.755.71 P.

A közgyűlési tárgysorozat végső pontja volt a tisztikar és a választmány tagjainak megválasztása. A választás eredménye a következő: elnök lett *Lázár Ferenc dr.*, elnökhelyettes *Körössy Bertalan dr.*, titkár *Meixner László dr.* A választmány rendes tagjai lettek: *Barcs Ernő dr.*, vitéz *Fekete László dr.*, *Joannovits Jenő dr.*, *Krenner Zoltán dr.*, *Szemerjay-Petrán Tibor dr.*, *Szentiványi Géza dr.*, póttagok lettek *Hedry Aladár dr.*, *Tárczay Rezső dr.*

A nyugdíjintézet közgyűlése.

A kir. közjegyzők és közjegyzőjelöltek nyugdíjintézete évi. rendes közgyűlését szintén március 25.-én tartotta meg közvetlenül az országos egyesület közgyűlése után. A közgyűlésen megjelentek a kamarai elnökök közül *Lázár Ferenc dr.* felsőházi tag, a budapesti, *Örley Dénes dr.* a debreceni, *Jármay Béla dr.* a kassai, *Tarján Béla dr.* a szegedi kamarák elnökei, *Hanny Tódor dr.* a kar felsőházi képviselője, az országos egyesület elnöke, *Cholnoky Imre dr.* a nyugdíjintézet elnöke, aki a közgyűlést vezette, *Szemerjay-Petrán Tibor dr.* elnökhelyettes, *Bathó Kálmán dr.*, *Krenner Zoltán dr.*, *Magyary-Kossa Zoltán dr.*, *Tárczay Rezső dr.*, *Östör András dr.* intézőbizottsági, *Antalfy Zsivos Aladár dr.*, *Kovácsy Zoltán dr.*, *Belcsák László dr.* állandó ellenőrző bizottsági tagok, továbbá — a jelenléti ív alapján — *Barcs Ernő dr.*, *Bálint János dr.*, *Belesák Sándor dr.*, *Benkő Lajos dr.*, *Berzsenyi László dr.*, *Csiky Ödön dr.*, *Csomasz Béla dr.*, *Fabinyi Leó dr.*, v. *Fekete László dr.*, *id. Fésüs György dr.*, *Fitos Jenő dr.*, *Gyöngyösi Arisztid dr.*, *Hedry Aladár dr.*, *Horváth Kamilló dr.*, *Horváth Sámuel dr.*, *Janka Sándor dr.*, *Joannovits Jenő dr.*, *Lénárt Dezső dr.*, *Lipsey Péter dr.*, *Kaprinay Endre dr.*, *Kepes János dr.*, *Kiss Lajos dr.*, *Kovács Dénes dr.*, *Kovács Géza dr.*, *König Sándor dr.*, *Körössy Bertalan dr.*, *Köszeghy Antal dr.*, *Májay Dezső dr.*, *Markó István dr.*, *Matheovics Ferenc dr.*, *Meixner László dr.*, *Miskolezy Pál dr.*, *Molnár Kálmán dr.*, *Morvay Zsigmond dr.*, *Ónody Gábor dr.*, *Ónody Kálmán dr.*, *Paczolay Károly dr.*, *Pekker Emil dr.*, *Pigler István dr.*, *Rabár Pál dr.*, *Richter Richárd dr.*, *Rónay Tibor dr.*, *Schilling Dezső dr.*, *Schimics Béla dr.*, *Szakáts István dr.*, *Szentiványi Géza dr.*, *Szilléry Péter dr.*, *Török Béla dr.*, *Zakariás János dr.*, *Zelliger Ernő dr.* kir. közjegyzők, *Antal Gyula János dr.*, *Dospoly Dezső dr.*, v. *Gyene Sándor dr.*, *Hedry László dr.*, *Hirkó Boldizsár dr.*, *Horváth István dr.*, *Östör András dr.*, *Rónay Aross István dr.* helyettesek.

Cholnoky Imre dr. a közgyűlés megnyitása után megemlékezett az elmúlt évnek közjegyzői nézőpontból nevezetesebb eseményeiről s külön a legnagyobb magyar *Széchenyi István* születésének 150 éves fordulójáról. Köszöntötte a múlt évben kinevezett 92 új közjegyzőt, mint a nyugdíjintézet új tagjait s kérte őket, hogy a nyugdíjintézetet vegyék szerető pártfogóikba. A Délvidék visszacsatolásáról megemlékezve, felemlíti, hogy a visszacsatolt terület megszállásában éppúgy, mint a szovjet elleni háborúban a közjegyzői és helyettesi karból is többen vettek részt, akiket eddig

az isteni Gondviselés minden bajtól megvédelmezett. Bejelenti ezután az elnök, hogy az elmúlt évben a nyugdíjszabályzat módosítása iránt kétszer is intéztek felterjesztést az Igazságügyminiszterhez. E felterjesztések következtében bocsátották ki a 48.000/1941. I. M. számú rendeletet, amely a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen működő királyi közjegyzők nyugdíjügye tárgyában intézkedik akként, hogy az 1918. év előtt eltöltött működési idő is beszámít, a másik pedig a 81.218/1941. I. M. számú rendelet a végellátási összegeket emelte fel. A végellátási összegek felemelése súlyos terhet rótt a nyugdíjintézetre, azonban az intézet e terheket a nyugdíjjárulékok felemelése nélkül még képes elviselni. Sajnos a végellátási összegek felemelése az általános drágulás mértékét követni nem tudja, de nyugodtak lehetünk az irányban, hogy özvegyeink és árváink megélhetéséről — lehetőség szerint — gondoskodtunk.

Nagy örömmel hozza ezután az elnök a közgyűlés tudomására, hogy Budapest székesfőváros közönsége egy üres telket a budapesti királyi közjegyzői kamarának és nyugdíjintézetnek engedett át. Ezzel kapcsolatban kötelességének tartja az elnök, hogy a nagyértékű adomány kieszközölése körül a kezdeményezésért és az akadályt nem ismerő fáradhatatlan szorgalmazásért *Lázár Ferencnek* a budapesti kamara kiváló elnökének hálátelt köszönetét tolmácsolja. Az ő közjegyzői működése a puritánságban nemes példát mutató, közéleti szereplése pedig ékesen szóló bizonyítéka a tisztakezűségéből eredő általános megbecsülésnek. *Lázár Ferenc* ennek az ingyenes telekhasználatnak kieszközölésével lehetőséget nyújtott arra, hogy a nyugdíjas közjegyzők, a közjegyzők árvái és özvegyeinek ellátása néhány év múlva nagyobb mértékben javíttassék. Ezzel kapcsolatban az elnök a következő indítványt terjesztette a közgyűlés elé:

„A Királyi Közjegyzők és Közjegyzőjelöltek Nyugdíjintézete Budapest székesfőváros közönségének az V. kerület Honvéd-utca 13. szám alatti telkének átengedése körül kifejtett munkálkodásáért *Lázár Ferenc dr.* felsőházi tag, budapesti királyi közjegyzői kamara elnöke, budapesti királyi közjegyzőnek legmelegebb köszönetét tolmácsolja és ebbeli érdemeit jegyzőkönyvileg megőrökíti és az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot megküldi.

Köszönetét nyilvánítja továbbá a telek használatra való átengedéseért *Szendy Károly dr.* Budapest székesfőváros polgármesterének és *Dörre Endre* székesfővárosi tanácsnoknak és erről őket szintén jegyzőkönyvi kivonattal értesíti.“

A közgyűlés mindkét indítványt egyhangú helyesléssel és éljenzéssel fogadta el. Ezt követően az elnök a nyugdíjintézet 1941. évi gazdálkodását ismertette a Kir. Közjegyzők Közlönyében megjelent zárószámadás és mérleg alapján, majd a nyugdíjintézet belső életéről megemlékezve felemlíti, hogy a múlt évben az intézetnek 299 közjegyző, 53 helyettes és 2 jelölt tagja volt. Kitért ezután az elnök a közjegyzői szervezet egyik új intézményére, a katonai hatóság által kinevezett, illetve megbízott királyi közjegyzők működésére is. Ezek ma külön, kivételes állást foglalnak el a közjegyzői intézményben, jogaik mindenben egyenlők a kinevezett közjegyzőkével, de azokkal szemben nagy előnyt élveznek, mert kötelezettségeik egyáltalán nincsenek, nevezetesen sem a kamaráknak, sem pedig a nyugdíjintézetnek semmi járulékot sem fizetnek. Az egyik felvidéki

közjegyzői állásban a boldog visszatérés negyedik esztendejében még mindig a katonai hatóság által kirendelt közjegyző működik és a Délvidéken az Igazságügyminiszter két, a katonai hatóság által megbízott közjegyzőt állásában külön megerősített. E visszás állapot megszüntetése iránt az intézőbizottság az Igazságügyminiszterhez felterjesztést intézett.

A nyugdíjintézetnél az elmúlt évben a végellátásban részesülők száma a következő volt: 44 özvegy, 5 közjegyző, 11 félnyugdíjas özvegy, 16 segélyes özvegy és 19 árva. A múlt évben elhalt 5 közjegyző, 1 özvegy, nagykorúvá lett 2 árva és korábbi döntőbírósi határozat folytán a nyugdíj egy özvegytől megvonatott. A nyugdíjintézethez 1941. évben 631 beadvány érkezett, majdnem 25%-al több, mint 1940. évben. A beadványok mind elintéztettek. Az intézőbizottság a múlt évben 8 ülést tartott, melyen az ügyek a legnagyobb megértéssel intéztettek el. Köszönetét fejezte ki az elnök az elnökhelyettes, az intézőbizottság és az állandó ellenőrzőbizottság tagjainak, akik hathatósan támogatták nehéz munkája elvégzésében. Az állandó ellenőrző bizottság a nyugdíjintézet pénz- és ügykezelését többször megvizsgálta s azt rendben találta. Az erről szóló jelentést a közgyűlés Kepes János dr., Lénárt Dezső dr., Bathó Kálmán dr., Lázár Ferenc dr., Lipcsey Péter dr., Szentiványi Géza dr. és Szakáts István dr. felszólalása után a zárószámadás, vagyonszámla és az 1942. évi költségelőirányzattal együtt egyhangúlag elfogadta.

A közgyűlés ezután áttért a tárgysorozat harmadik pontjára, a székesfőváros által adományozott telekhasználati joggal kapcsolatos építkezésnek tárgyalására. Az elnök, amint erről már a megnyitó beszédében megemlékezett, bejelentette, hogy Budapest székesfőváros közönsége a budapesti királyi közjegyző kamarának és nyugdíjintézetünknek az V. kerület Honvéd-utca 13. szám alatti 202.9 négyszögöl kiterjedésű telket használatra átengedte és ezt a törvényhatósági bizottság 1942. évi januárius hó 30. napján elfogadott határozata alapján a következő feltételekhez kötötte:

1. A terület használati időtartama, a telek birtokbavételétől számított 99 év.

2. Az átengedett telken csak székház célját szolgáló épület létesíthető, a megépítendő épület egyes részei, amíg a kamarának és nyugdíjintézetnek az egész épületre hivatalos célból nem lesz szüksége, bérházként hasznosítható, az ebből eredő jövedelem azonban kizárólag az elhunyt kamarai tagok özvegyeinek és árváinak támogatására fordítható.

3. Területhasználók az átengedett telken csak a megállapított beépítési móddal összhangban levő olyan épületet emelhetnek, amelynek terveihez a Székesfőváros, mint telektulajdonos előzetesen hozzájárul.

4. Területhasználók a telek beépítésére tervpályázatot kötelesek hirdetni és kötelesek ennek bírálóbizottságába a Székesfővárost is meghívni.

5. Területhasználók a terület használati jogát másra át nem ruházzák és az ingatlant, valamint annak használati jogát nem terhelhetik meg.

6. Területhasználók kötelesek a szerződés megkötésétől számított egy éven belül a telket birtokba venni és ettől az időponttól számított egy

éven belül az építkezést megkezdni, illetőleg három éven belül az építkezést befejezni és az épületet végleges rendeltetésének átadni.

7. Területhasználók kötelesek viselni a terület átadásától kezdve a telek, majd az épület után járó illeték egyenértéket továbbá mindennemű kiadást, beleértve azokat a közterheket is, amelyek az ingatlantulajdonost terhelnék, úgyhogy a használat ideje alatt a Székesfővárost a telek és az épületek után kiadások ne terheljék.

8. A felépítmény, mint a teleknek alkotó része, már létesítéskor a Székesfőváros tulajdonába megy át, de a használat erre is vonatkozik.

9. A telket a Székesfőváros csak abban az esetben adja át használóknak, ha igazolják, hogy az építkezéshez szükséges tőke rendelkezésükre áll, illetőleg biztosítottnak tekinthető, és az építkezési munkálatok vállalkozói nyilatkozatban elismerik, hogy a Székesfővárossal szemben az építési költségek fejében igénnyel nem fognak fellépni.

10. A létesítendő épület és az azokban levő helyiségek párt, vagy társaság, vagy alakulat részére, sem alkalmilag, sem egyébként bérbeadás útján, sem más módon rendelkezésre nem bocsáthatók.

11. Ha a területhasználók a megállapított határidőket meg nem tartanák, vagy kötelezettségeiket megszegnék, vagy a területen létesítendő felépítménnyel akár egészben, akár részben a megállapított használattól eltérően rendelkeznének, vagy a használati jogot másra átruháznák, vagy megterhelnék, vagy a felépítmény felett őket megillető rendelkezési jogukat csak részben is elvesztenék, a területhasználat megszűnik és a telek az épülettel és minden egyéb tartozékaival együtt a Székesfőváros korlátlan birtokába minden külön intézkedés nélkül azonnal visszaszáll anélkül, hogy a területhasználók, vagy jogutódai, vagy bárki más a Székesfővárostól bármely címen megtérítést, vagy kártérítést igényelhetnének. Ez a kötelezettség arra az esetre is vonatkozik, ha a feltételek meg nem tartásában a területhasználók egyike vétlen lenne.

12. A területhasználók kötelesek a terület birtokbavételétől kezdődően használati díj címén évenként és együttesen 20—20 aranypengőt minden év január havának 5. napjáig a Székesfőváros központi pénztárába fizetni.

Az elnök ezután megállapította, hogy a telekátengedés feltételei ugyan elég súlyosak, azonban annak átvétele mégis nagy előnyt jelent a nyugdíjintézetre. A mai viszonyok mellett mégis, amikor is az építkezési anyagok hiánya, a meglévők silánysága, az építkezés zavar nélküli befejezése és az építkezéshez szükséges összeg előteremtése mind olyan tényező, amelyért a nyugdíjintézet vezetősége az építkezés mostani keresztülvitelét célszerűnek nem tartja. A későbbi építkezési időpont megválasztása és az ezzel kapcsolatos előkészületek megtétele az építkezés és ezzel kapcsolatos hitelműveletek lebonyolítása olyan súlyos felelősséget fog a vezetőségre róni, hogy mindezek tekintetében a közgyűlés előzetes hozzájárulását és határozatát kell majd kikérniük.

A felépítendő bérház jövedelme feletti rendelkezés és megosztás kérdésében ugyancsak felhatalmazásra van szüksége az intézőbizottságnak és az elnöknek, amiért is a következő javaslatot terjeszti a közgyűlés elé:

A közgyűlés hatalmazza fel az elnököt arra, hogy Budapest székesfőváros közönsége által használatra átengedett V. kerület Honvéd-utca 13. szám alatti telekre a használati szerződést az illetékes hatósággal megkösse, továbbá, hatalmazza fel az intézőbizottságot arra, hogy a felépítendő bérház jövedelmének megosztása kérdésében a Budapesti Királyi Közjegyzői Kamarával megállapodjon.

A közgyűlés egyhangúlag az indítványnak megfelelően határozott. A tárgysorozat utolsó pontja volt az ellenőrző bizottságnak 1 évre való megválasztása. A közgyűlés tagokul Kovácsy Zoltán dr. és Antalfy Zsiros Aladár dr. közjegyzőket és Belcsák László dr. helyettest választotta meg.

Az Országos Egylet közgyűlése.

A Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egylete évi rendes közgyűlését március 25.-én tartotta meg a budapesti kir. törvényszék egyik polgári tanácstermében. A közgyűlésen javarészen azok vettek részt, akik a nyugdíjintézet közgyűlésén s akiket az erről szóló tudósítás felsorol. A közgyűlést *Hanny* Tódor felsőházi, tag az egylet elnöke nyitotta meg meleg szavakkal üdvözlővén a közgyűlésen megjelent tagokat. Az elnöki megnyitó beszédében megemlékezett a magyar nemzet áldozatkész, cselekvő részvételéről abban a nagyarányú küzdelemben, amelyet a tengelyhatalmak az európai kultúra fennmaradásáért folytatnak s amely a nemzetre nézve egyben önvédelmi harc is. Közölte ezután a közgyűléssel, hogy a belügyminiszter a felterjesztett módosított alapszabályok jóváhagyása előtt bizonyos pótlásokat kívánt. Az egylet vezetősége a belügyminiszter felhívásának megfelelő intézkedéseket meg fogja tenni.

Az országos egylet évi működéséről szóló jelentést terjesztette ezután elő *Antalfy Zsiros* Aladár dr. főtitkár. A jelentés mindenekelőtt megemlékezett arról, hogy a magyar nemzetnek megint osztályrészül jutott az ország biztonsága, szabadsága és az emberi jog eszméjének karddal és vérhullásával való szolgálata. Felemelő, hazafias érzés esendül ki a jelentésben afölött, hogy az elmúlt év folyamán az országtól elcsatolt délvidéki területek egy részét visszaszerezhettük. Hódolattal említi fel az országgyarapító Kormányzó érdemeit s kéri a Mindenhatót, hogy mind a Kormányzónak, mind pedig a most megválasztott Kormányzóhelyettesnek bölcsességet és töretlen erőt adjon tisztjük betöltésére.

Az elmúlt évnek a kart érdeklő eseményei közül regisztrálja a jelentés az erdélyi, a délvidéki kinevezéseket, a kolozsvári és a kassai újonnan felállított közjegyzői kamarák megalakulását. Az elmúlt év folyamán történt egyéb közjegyzői állásrendszeresítésekkel kapcsolatban annak az álláspontjának ad kifejezést, hogy a rendszeresítések tekintetében bizonyos irányelveket kellene megállapítani, amelyektől eltérésnek ne lenne helye. Ilyen irányelv volna az, hogy a rendszeresítések csupán megüresedések esetén történjenek, amely esetben nem járnának azok a szerzett jogok sérelmével.

Az elhalálozások, kinevezések, áthelyezések és kitüntetések részletes felsorolása után megállapítja a jelentés, hogy az elmúlt évben a helyettesek közül 12 nyert kinevezést, amiért is őszinte elismerést tolmácsol az Igazságügyminiszter belátó jóindulata iránt. Helyesnek találta volna a jelentés, ha a visszaesatolt területeken is megfelelő arányban jutottak volna a helyettesek kinevezéshez, mert így tökéletesebben lett volna biztosítható e tekintetben a közjegyzői működésnek minden zökkenőtől mentes bevezetése.

Hangsúlyozottan mutat rá a jelentés kinevezési előfeltételként az *előző kötelező gyakorlat* nagy fontosságára s kívánatosnak tartaná, ha a rendtartás novellájának keretében az igazságügyi kormányzat a közjegyzői karnak ezt a régóta hangoztatott kívánságát a megfelelő utánpótlás biztosítása és a jogszolgáltatás biztossága nagyjelentőségű érdekében figyelemre méltatná.

A múlt év folyamán megjelent rendeletek közül folytatólag ismerteti a jelentés azokat, amelyek a közjegyzői gyakorlatot közvetlenül érintik, megemlíti majd, hogy a közjegyzői kar a felügyeleti hatóság részéről mindig a legteljesebb megértéssel találkozott, s ezért a kar nevében hálás köszönetet tolmácsol az Igazságügyminiszter s a minisztériumnak közjegyzői ügyeket intéző vezető főtisztviselői iránt.

Különböző bírósági, gyámhatósági és pénzügyi hatósági állásfoglalásokat kommentál ezután a jelentés. Ezekről a bírói és hatósági határozatokról annak idején a Közlöny is esetenként megemlékezett.

A közjegyzői rendtartás novelláris módosítása érdekében Lázár Ferenc dr., vitéz Fekete László dr., Krenner Zoltán dr. értékes tevékenységének méltatása után külön felemlíti a jelentés, Lázár Ferenc dr. nagyvonalú közjegyzői közérdekű munkálkodásának azt a nagyértékű eredményét, amely szerint Budapest székesfőváros központjában a nyugdíjintézet és a budapesti kamara részére székház építése céljaira 99 évi használatra egy telket ingyen adott át. A közlöny szerkesztőségének a kar érdekében teljesített munkásságát elismerő szavakkal honorálva felemlíti a jelentés azokat a kartársakat, — közjegyzőket és helyetteseket, — akik a közlöny előkelő jogászi színvonalát rendelkezésre bocsátott cikkeikkel emelték.

A kamaráknak a díjrendelet állandó tételeinek emelése, valamint a katonai szolgálat alól való mentesítés tárgyában intézett felterjesztéseit említi fel még a jelentés, sajnálattal állapítva meg, hogy ezek a felterjesztések mindezideig eredményre nem vezettek; végül megemlékezik még arról, hogy az egylet anyagi helyzetének korlátai között az elmúlt évben is segítette elég jelentős összegekkel a közjegyzői özvegyeket s hogy szociális nézőpontok mérlegelésével azokat a helyettesekből kinevezett közjegyzőket, akik az iroda felszereléshez megfelelő anyagi eszközökkel nem rendelkeznek, rövid lejáratú kölcsönökkel támogatta.

A körültekintő gondossággal és hozzáértéssel egybeállított jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Az egylet zárószámadását, a vagyon mérleget és a költségvetési előirányzatot *Rónay* Tibor dr. pénztáros terjesztette elő. A zárószámadás adatai szerint 1941. évben *bevételek* voltak: maradvány 1940. évről 12.482.47 P., tagdíjából befolyt 8.030.49 P., kamatjövedelem

360.74 P., visszafizetett kölcsönök 1.400 P., összesen 22.273.70 P. *Kiadások* voltak: a közlöny nyomtatása és elküldése 4.758.89 P., postai megterhelés 24.29 P., vegyes kiadások és portók 267.42 P., segélyek 1.350 P., kölcsönök 2.600 P., a közjegyzői gyakorlati útmutató külön nyomtatási költsége 428.20 P., nyomtatványok 92.80 P., erdélyi nyereségek 2.000 P., *maradvány* mint egyenleg átvitel 1942. évre 10.755.10 P., összesen 22.273.70 P. A vagyommérleg szerint az egyesület készpénzvagyona 10.755.10 P., kölcsönkövetelés 2.600 P., erdélyi nyereségek 2.000 P., *összesen* 15.355.10 P. Ezenfelül a pénztáros őrizetében van 20.000 K. névértékű magyar hadi-kölcsönkötvény. A költségvetési előirányzat nagyjában megfelel a zárószámadás adatainak. A számvizsgálók jelentését Szemerjay-Petrán Tibor dr. terjesztette a közgyűlés elé, amely a zárószámadást, mérleget, költségvetési előirányzatot és a számvizsgálói jelentést egyhangúlag elfogadta, a felmentvényt a pénztárosnak megadta. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy 1942., 1943. és 1944. évekre a közjegyző tagok részéről a tagsági díj 30 P., a jelöltek részéről 10 P. lesz.

A központi bizottság megbízatása lejárván a közgyűlés az elnök indítványára közfelkiáltással választotta meg a központi bizottságnak az alapszabályok rendelkezéseinek megfelelően 21 tagját és pedig az elnöki indítványnak megfelelően akként, hogy a bizottságban az összes kamarák képviselőjéhez jussanak. Megválasztotta így a közgyűlés a központi bizottság tagjaivá 1942., 1943. és 1944. évekre a következőket: a budapesti kamara részéről Lázár Ferenc dr. elnök és v. Fekete László dr., a debreceni kamara részéről Örley Dénes dr. elnök és Polchy István dr., a kassai kamara részéről Jármy Béla dr. elnök és Szmercsányi Pál dr., a kolozsvári kamara részéről Ferencz József dr. elnök és Kovácsy Albert dr., a pécsi kamara részéről Angyal Béla dr. elnök és Májay Dezső dr., a szegedi kamara részéről Tarján Béla dr. elnök és Magyary-Kossa Zoltán dr., a szombathelyi kamara részéről Pottyondy Béla dr. elnök és Hanny Tódor dr., a nyugdíj-intézet részéről Cholnoky Imre dr. elnök, a közlöny részéről Szemerjay-Petrán Tibor dr. felelős szerkesztő, megválasztottak továbbá Antalffy Zsiros Aladár dr., Rónay Tibor dr., v. Somogyi Béla dr., Szilléry Péter dr. kir. közjegyzők és Östör András dr. helyettes. Számvizsgálókul a közgyűlés ugyancsak az elnök indítványára Haller Károly dr. és Lénárt Dezső dr. kir. közjegyzőket kérte fel.

A közgyűlésre Pekker Emil dr. kir. közjegyző részéről érkezett be egy indítvány, amely szerint intézzen az országos egyesület felterjesztést a pénzügyminiszterhez a hagyatékoknál az ingó és ingatlan vagyontárgyaknak a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő értékelése iránt, illetve a tekintetben az illetékkiszabást végző adóhivatalok útján a leltározó közegek megfelelő utasítása iránt. Az indítvány szerint ugyanis a leltári értékek sok helyen messze mögötte maradnak a lényegesen emelkedett értékeknek s ezek figyelmen kívül hagyása a kincstár érdekeinek is nyilvánvaló sérelmével jár. Az indítványt a közgyűlés Szakáts István dr. és Kőszeghy Antal dr. felszólalásai után egyhangúlag elfogadta.

Hanny Tódor dr. elnök ezután a közgyűlést berekesztette. A közgyűlés után az újonnan megválasztott központi bizottság tartotta meg alakuló ülését. Hanny Tódor dr. mint korelnök megnyitva az ülést bejelentette,

hogy Kaprinay Endre dr. alelnök és Hirkó Boldizsár dr. másodtitkár bejelentették, hogy tisztségüket a továbbiakban már nem vállalhatják. Indítványozta, hogy elhatározásukat a közölt indokok elfogadásával vegye a központi bizottság sajnálattal tudomásul s mindkettőjük érdemes munkásságát a bizottság az ülés jegyzőkönyvében örökítse meg. A központi bizottság az indítványnak megfelelően határozott, majd Lázár Ferenc dr. előterjesztésére három évi időtartamra az egyesület elnökévé újra megválasztotta Hanny Tódor dr. felsőházi tagot, alelnök lett Szilléry Péter dr. főtitkár Antalffy Zsiros Aladár dr., pénztáros Rónay Tibor dr., másodtitkár Östör András dr.

Közlemények.

Kinevezés Az igazságügyminiszter Beniczky Géza dr. budapesti kir. közjegyzőhelyettes, a magyar közjegyzőhelyettesi kar tehetséges és rokonszenves tagját, Kiskúnfélegyházára kir. közjegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter vitéz Kiss Lajos dr. tokaji kir. közjegyzőt — saját kérelmére — Kúnszentmártonba helyezte át.

Kitüntetések. Magyarország Kormányzója Antalffy Zsiros Aladár dr. szentendrei, Ikrich Arnold dr. szeghalmi, Petrán József dr. rétsági és néhai vitéz Tóthfaludy Aladár dr. volt budapesti kir. közjegyzőknek a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

Halálozások. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra március 11-én Sárváron a szombathelyi közjegyzői kamara nesztorát, a 81 éves korában elhunyt Svastits Zoltán dr. sárvári kir. közjegyzőt. A szombathelyi kamara külön gyászjelentést adott ki elhunyt tagjának haláláról és keszorit helyeztetett koporsójára. A temetésen a kamarát ifj. Paár Lajos dr. közzei kir. közjegyző, a kamara titkára képviselte. Svastits Zoltán 42 éven át működött a közjegyzői pályán és rendkívül nagy népszerűségnek örvendett kartársai körében. Évtizedeken át volt szombathelyi kamara választmányi tagja, majd elnökhelyettese. A régivágású, nemes gondolkodású, igaz magyar úr típusának egyik tiszteletreméltó megtestesítője távozott el halálával körünkből. —

Ajtay Nagy Gábor dr. nagybányai kir. közjegyző alig egy évi közjegyzői működés után elhalálozott. Hosszú évtizedeken át mint ügyvéd működött Nagybányán, városi főügyész s az ottani magyar pártnak elnöke volt. Társadalmi téren is sokoldalú s eredményes munkásságot fejtett ki.

Válasz a budapesti kamara hódoló táviratára. A budapesti kamara közgyűléséről szóló tudósításunkban közöltük, hogy a közgyűlés egyhangú lelkesezéssel határozta el, hogy Magyarország kormányzójához hódoló táviratot intéz. Az elküldött táviratra a kabinetirodából a következő válasz érkezett: „Méltóságos Lázár Ferenc kamarai elnök, felsőházi tag, Budapest.

A kormányzó úr Öfömlétsága a budapesti királyi közjegyzői kamara nevében 1942. évi rendes közgyűlése alkalmából Méltóságod által táviratilag kifejezésre juttatott hódolatért szívélyes köszönetét nyilvánítja. Budapest, 1942. évi március hó 26. napján. Kabinetiroda."

A budapesti kamara társasvacsorája. A budapesti kamara március havi társasvacsoráját a szokástól eltérően a közjegyzői intézmények sorozatos közgyűléseire tekintettel március 24-én tartotta meg az Országos Kaszinó sárga termében. A társasvacsorán a közgyűlésekre összegyűlt mintegy 100 közjegyző és helyettes vett részt. A kamara a vacsorára az igazságügyminisztert és a minisztérium vezető főtisztviselőit is meghívta. Radosay László dr. hivatalos elfoglaltságára hivatkozással a vacsoráról való elmaradását kimentette. Megtisztelték azonban a közjegyzői kart a vacsorán való megjelenésükkel *Ghyczy* Dénes dr. igazságügyi államtitkár, *Lutílszky* Jenő dr. osztályfőnök, az elnöki osztály vezetője, *Vladár* Gábor dr. m. kir. titkos tanácsos, kúriai tanácselnök, a törvényelőkészítő osztály vezetője, *Zehery* Lajos dr. a törvényelőkészítő osztályhoz beosztott kir. kúriai bíró, c. egyetemi ny. rk. tanár. Az előkelő vendégeket néhány közvetlen szóval *Lázár* Ferenc dr. kamarai elnök, felsőházi tag köszöntötte. Az üdvözlést a vendégek részéről *Vladár* Gábor dr. igen meleg s a közjegyzői kar igaz megbecsüléséről tanuskodó szíves szavakkal köszönte meg. — E helyen közöljük, hogy a kamara április havi társas vacsoráját a rendes időben, a hónap második keddjén, 14-én az Országos Kaszinó földszinti éttermében fogja megtartani.

A szegedi kamara jelentése. E közlőny mult számában tudósítást közöltünk a szegedi kamara januárius hó 25-én tartott közgyűléséről. A tudósítás keretében helyszűke miatt nem ismertethettük a kamarai jelentés részleteit. Sajnos ezt az alábbiakban ezúttal is csupán korlátozott mértékben tehetjük meg.

A kamarai jelentés bevezető részében a Délvidéknek az anyaországhoz való visszacsatolásával kapcsolatban megemlékezik annak a szegedi kamarát érintő fontosságáról, mely szerint ezzel a kamara régi területét majdnem teljesen visszanyerte. Erre való tekintettel a kamara az évi rendes közgyűlés megtartásával bevárta a délvidéki közjegyzői kinevezéseket s a közgyűlést bizonyos ünnepi keretek között már a kinevezett délvidéki közjegyzők jelenlétében tartotta meg.

A közjegyzői rendtartás reformjára vonatkozó javaslattal a kamara mult év május 10-én megtartott ülésén foglalkozott s az itt kialakult véleményeknek megfelelően hozzájárult ahhoz az egyetemes felterjesztéshez, amelyet a július 7-én megtartott kamaraközi értekezlet alapján szövegeztek meg. Nagy alaposággal és részletességgel foglalkozik a jelentés a telekkönyvi jogszabályoknak egységes szerkezetbe való foglalására vonatkozó igazságügyminiszteri tervvel.

Ezt követően a jelentés a Kir. Közjegyzők Közlönye 40 éves jubileumáról emlékezik meg, megállapítva, hogy „a közlőny minden tekintetben beváltotta 40 év -alatt a hozzáfűzött reményeket s e magas színvonalon szerkesztett folyóirat a közjegyzői kérdések méltatásának s a judikaturának valóban magas színvonalú orgánuma lett“.

Elismeréssel emlékezik meg a jelentés azokról a kartársakról, akik katonai szolgálatuknak példásan tettek eleget, majd rátér arra, hogy az általános gazdasági viszonyok súlyos változása következtében a közjegyzői munka ellenértéke változatlanul a régi szinten maradt s így teljes mértékben indokolt az a több kamara részéről tett felterjesztés, amely a közjegyzői díjak megfelelő emelését sürgeti.

A közjegyzői működést érintő törvények és rendeletek felsorolása után megállapítja a jelentés, hogy a kamara területén ezidőszert 44 közjegyző működik, amely számban az újonnan kinevezett délvidéki kir. közjegyzők is bennfoglaltatnak. A kamarai nyilvántartási jegyzékben 6 helyettes és 1 jelölt van bevezetve. A kamaránál az elmúlt évben 420 darabot iktattak. Négy közjegyző ellen érkezett be panasz, ezek közül a kamara három ügyben az eljárást megszüntette, s csupán egy ügyet tett át a fegyelmi bírósághoz.

A kamara területén működő közjegyzők ügyforgalmi kimutatása alapján a jelentés az 1939. évi adatokkal párhuzamosan a következő összesített adatokat közli:

<i>Bevezetések száma:</i>	1939.	1940.
1. ügykönyvbe	5272	4304
2. óváskönyvbe	1354	435
3. kjö. lajstromba	9723	10418
4. bírói megbízások könyvébe	1	3
5. másolatok hitelesítési könyvébe	6407	4935
6. fordítások hitelesítési könyvébe	232	151
7. magánbeadványok könyvébe	938	1117
Összesen:	23927	21363

Ezekhez az adatokhoz azt a megjegyzést fűzi a jelentés, hogy a visszaesés különösen az ügykönyvi bevezetésekre vonatkozik s így a közjegyzői jogügyleti forgalom csökkenése is — ami javarészen összefügg a községi jegyzői ügyforgalom emelkedésével — indokolná a közokirati kényszernek minél szélesebb keretekben való megvalósítását.

A származásigazolás folytonos ismétlődése s különféle módjai miatt méltatlankodik egyik nagy napilapunk hasábjain egy kiváló írónk.

Joggal; mert nemcsak hogy a gondokkal amúgy is megterhelt polgár fölösleges terhe, energiapazarlás, költség, de már szinte zaklatás-számba megy, hogy különböző hatóságoknál, hivataloknál, testületeknél sokszor egy időben külön-külön, folyton újra meg újra kell a származást igazolni és különös az is, hogy ez irányban különböző helyeken — néhol tételes jogszabályokkal szemben — különböző követelményeket támasztanak és sanctioként hozzátesszik: ellenkező esetben zsidónak fog tekintetni.

Ugyanez a cikk rámutat a közjegyzői intézményre rendkívül sérelmes, sajnos jogszabályon (a 7720/1939. M. sz. rendelet 1. §. utolsó bekezdésének indokolatlan s érthetetlen módon napvilágot látott rendelkezése) elindult ama gyakorlatra, hogy „a legtörvényesebb s legkétségtelenebb közjegyzői

másolat nem elegendő; voltak közületek, melyek nem tartották kielégítőnek a legszentebb esküt tett királyi közjegyző hitelességét, vagyis hatóság nem hitt a hatóságnak“.

v. F. L.

Jogügyletek hatósági jóváhagyására vonatkozó beadványok illetékmentessége. A pénzügyminiszter 79.542/1942. számú rendeletével a hatósági jóváhagyástól függő jogügyletek jóváhagyása (hozzájárulás, tudomásulvétel) végett való bejelentésre irányuló beadványra, kiegészítő beadványra illetékmentességet állapított meg. Az illetékmentesség a határozat ellen irányuló, nem közérdekű jogorvoslati beadványra nem terjed ki.

Közjegyzőhelyettesül ajánlkozik, kilenc évi helyettesi gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal, német nyelvjogosítvánnyal rendelkező dr Horváth Jenő, Szentendre, Kossuth Lajos-u. 12.

Közjegyző jelöltnek ajánlkozik budapesti irodába, utr. iuris. dr. Mátrai Ferenc Béla, Budapest, XII., Németvölgyi-út 56. I/7.

Meixner László dr. kir. közjegyző, Budapest, VI., Vilmos császár-út 37., állandó helyettest keres.

Nyug. köztisztviselő *közjegyző helyettesi* állást keres. Értesítést a kiadóhivatalba kér.

Közjegyzőhelyettesnek ajánlkozik vidékre s Erdélybe is megfelelő jártassággal bíró munkaképes nyugalmazott bíró. Értesítést kér: Budapest, Déry-u. 1. sz. dohánytőzsdébe.

Rendeletek:

730/1942. M. E. sz. A visszafoglalt délvidéki területen a polgári peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozásáról szóló 5480/1941. M. E. sz. rendelet kiegészítése. (Bp. K. 29.).

740/1942. M. E. sz. A magyar magánjog hatályának a visszacsatolt keleti és erdélyrészi országrészekre általános kiterjesztése. (Bp. K. 29.).

14.100/1942. I. M. sz. A munkácsi kir. közjegyzőket örökösödési ügyekben megillető működési kör módosítása. (Bp. K. 45.).

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle.

Erdélyi Jogélet. A magyar jogi szaklapok nagyarányú megfigyatozásával szemben örvendetes jelenség egy új jogi szaklapnak megindulása. E nézőpontra felül különlegesen örvendetes, hogy az új jogi szaklapot a nemrég visszacsatolt Erdély jogászai indították útnak. A békevilágban az erdélyi jogászság komoly értéket jelentett s javarészt egy szinten állott az anyaország budapesti központjának elméleti és gyakorlati jogászaival. Az első világháború előtt is volt egy külön erdélyi jogász ujság, az „Erdélyrészi Jogi Közlöny“, amely a kolozsvári, marosvásárhelyi, brassói

és nagyszebeni ügyvédi kamarák hivatalos lapjaként, állandó mellékleteként a kolozsvári és marosvásárhelyi táblák határozattárával Kolozsvárott jelent meg. A lap értékes és változatos jogi cikkeket s jogászai vonatkozású közleményeket hozott. A kitűnően szerkesztett szaklap szerkesztője Papp József dr. volt kolozsvári főispán, az elismert nevű erdélyi jogász volt. Most különös jelentősége van Erdélyben egy jogi szaklapnak s valóban örvendetes, hogy az erdélyi magyar jogászok ezt a szükségességet felismerve, ha nem is a régi megjelenési helyen, hanem a székelyek ősi városában Marosvásárhelyen életre keltették az új Erdélyrészi Jogi Közlönyt. A lap főszerkesztője Zágoni Bodolla Ferenc dr. marosvásárhelyi ügyvéd, az irányító bizottság tagjai: Szobonya Béla dr. marosvásárhelyi táblai elnök, a bizottság elnöke, Silay István dr. a kolozsvári, Krüger Jenő a nagyváradi, Zilahi Sebess Jenő dr. a marosvásárhelyi ügyvédi kamara elnöke, Vékás Lajos dr. a kolozsvári, v. Moldoványi István dr. a nagyváradi táblák elnökei és Székely István dr. kolozsvári egyetemi tanár. Felelős szerkesztő Szónyi Zoltán dr., kiadó Kiss Árpád dr. marosvásárhelyi ügyvédek. Az összevontan megjelent 1.—2. számok élén Radocsay László dr. köszöntő sorait hozzák, amelyekben a miniszter az Erdélybe visszatérő magyar jog ápolásának fontosságát hangoztatja s rámutat a helyes joggyakorlat kialakulásánál a lap különleges hivatásaként azoknak a helyes és járható utaknak megjelölésére, amelyek az egyes jogi kérdések tisztázásához vezetnek, — a bíróság elvi jelentőségű határozatainak közzétételével pedig annak elősegítésére, hogy ezek az élő jog részeivé váljanak. Az Erdély magánjoga c. közleményben a marosvásárhelyi ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlésén hozott, a jogegységesítés elhalasztására vonatkozó határozat indokolását adják. Ez az állásfoglalás a 740/1942. M. E. számú rendeletre tekintettel máris tárgytalanná vált. E rendelet szerint ugyanis a visszacsatolt erdélyi részekre ez év március hó 1-től kezdve a magyar magánjog hatályosságát kiterjesztették. Különlegesen nagyértékű ennek a számnak „Az osztrák polgári törvénykönyv sirhantjánál“ című cikke, amely egyébként Szobonya Béla táblai elnöknek a tábla évnyitó ülésén tartott külön jogi tanulmánynak tekinthető megnyitó beszéde. Sajnos szűkös kereteink e nagyértékű jogászai megnyilatkozás részletes ismertetését nem tessük lehetővé s így csak azt említjük fel, hogy a magyar és az erdélyi jogrendszer nevezetesebb eltérését a törvényes hitbér, az özvegyi örökösödés, a közszerzemény, az ági öröklés és az özvegyi jog kérdését jogászai szabatossággal tárgyalva megállapítja, hogy „Amikor tehát egy rég eltűnt szomorú kor emlékeivel egy a nemzet elnyomatásának idejében reánk szakadt idegen jognak, az osztrák polgári törvénykönyv utolsó földi maradványainál, sirhantjánál állunk, a nemzet egységét, állami létünknek ezt az alapvető érdekét kell szem előtt tartanunk azoknak az észrevételeknek a megfontolásánál, amelyek a magyar jogrendszernek főként a családi vagyoni jogra és az öröklési jogra vonatkozó rendelkezéseivel szemben elhangzottak és e rendelkezéseknek a keleti és erdélyi részekben küszöbön álló életbeléptetésével kapcsolatban a közelmúltban megismétlődtek“, majd végső következtetést a következőkben vonja le: „Az Optk.-et tehát — amelynek 1868-ban kényszerű fenntartása egyenesen Erdély egybeolvadásának meggátlását célozta — örömmel elvetni és 90 évi száműzetés után ismét a hazai jog-

fejlődés útjára lépni nemcsak a jogegységesítésnek mielőbbi elvégzésére kötelező törvényes rendelkezés, hanem hazafiui belátás és éhszerőség parancsa is". Időközben megjelent a folyóirat 3. száma is, amelybe Glósz Miksa dr. és Soós Albert dr. irtak külön cikkeket. E szám további tartalmát az erdélyi táblák elvi jelentőségű állásfoglalásainak ismertetése, a joggyakorlati rész adja.

Gazdasági Jog. Az 1942. évi 2. számnak külön érdekessége Baranyai Lipótnak a Magyar Nemzeti Bank közgyűlésén Magyar ár és jegybank politika címen tartott beszédének közlése. Általános érdeklődésre méltán tarthat még számot e számnak Bozóky Géza tollából megjelent Elettér és magyar gazdasági jog című cikke. A 3. számban Koós Zoltánnak A totális háború pénzügyi feladatai címen közölt cikke szintén igényelheti az általános érdeklődést. E szám tartalmából kiemeljük még Nyulászi Jánosnak Új irányok az illetékjogban és Geguss Imrének A ranghely feljegyzés illetve című cikkeit.

Magyar Jogi Szemle. Az idei 3. szám a felsőbbíróságok elnökeinek évnyitó beszédeit a 3. szám pedig a többek között Gróh Józsefnek „Az alsópapság utáni öröklés és az 1941. évi esztergomi zsinat” és Sztehlo Dezsőnek „Családvédelem a birói gyakorlatban” című cikkét közli.

Deutsche Notar-Zeitschrift. Az idei 2. számban külön cikk ismerteti a külföldön felhasznált okiratoknál szükséges hitelesítéseket. E cikk keretében megemlékeznek a Magyarországgal kötött és 1941. június 18-án életbelépett hitelesítési egyezményről, amely szerint a német közjegyzői okiratok Magyarországon való felhasználás esetén további hitelesítést nem igényelnek. Ezt az egyezményt tudvalevően az 1941. VI. törvény cikkkel helyezte be.

Zeitschrift der Akademie für deutsches Recht. A Hans Frank birodalmi miniszter kiadásában havonta kétszer megjelenő jogi szaklap idei első száma magyar vonatkozású cikket közöl Hegedűs József a magyar igazságügyminisztériumba beosztott törvényszéki bíró tollából. A cikk, amelynek címe „A magyar magánjog szelleméről” a magyar magánjog jogtörténeti, nemzeti és jogpolitikai alapját ismerteti.

Illetékügyi Közlöny. A februári számba Hegyessy Gyula dr. illeték törlés az ill. díjj. 16. tét. Jegyz. 1. pontja alapján, a márciusi számba pedig Lengyel József dr. A jogszolgálati szerződések illetékmentessége címen irtak cikkeket.